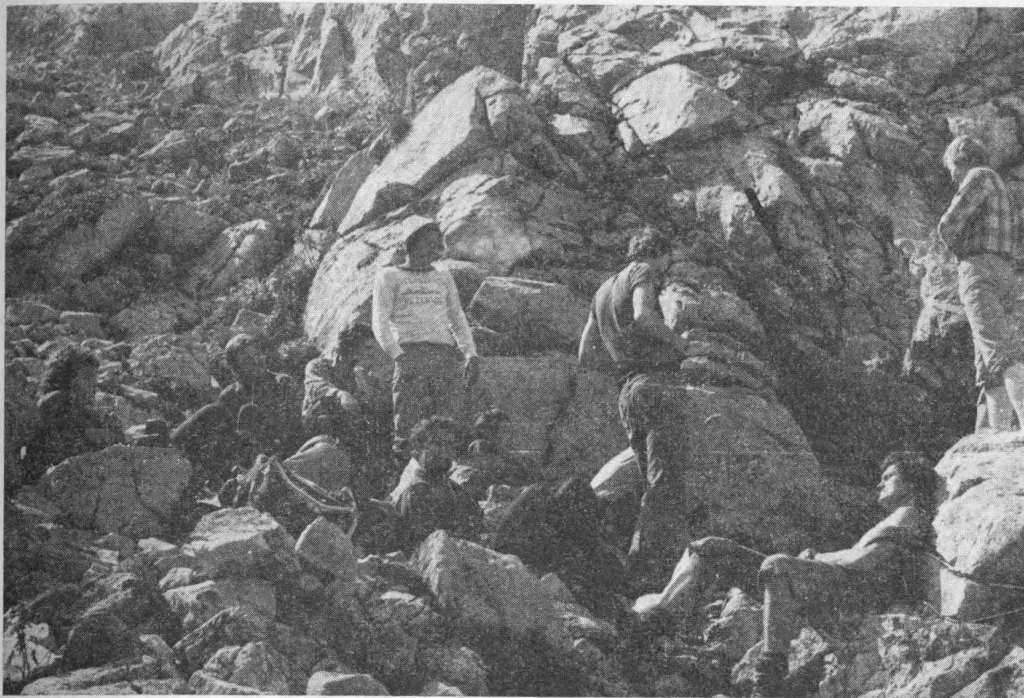
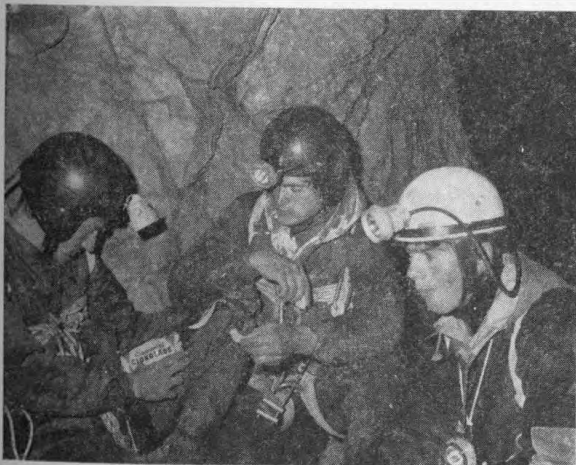

Magyar barlangkutatók a Sniezna-barlangban

1979 augusztusában a KPVDSZ Vörös Meteor TE. „Diogenes” barlangkutató csoportjának 15 tagja indult Lengyelországba, hogy megkísérelje elérni a barlang közel 800 méter mélyen levő végpontját. A vállalkozásra a lengyel barlangkutatók által szervezett tábor keretén belül került sor.

A Sniezna (Havas)-barlang a Magas-Tátra É-i oldalán kibukkanó mészkőben képződött. A Zakopane melletti Dolina Małej Łąki-n keresztül közelíthető meg, ahol a forrás után el kell hagyni a jelzett utat, és meredek mászásokkal érhető el a Czervone Wierchy mészkőtömegében 1073 m tszf. magasságban rejtőző bejárat. Mivel itt már hiányoznak a gránitra jellemző éles gerincek és tornyok, a sziklamászók ritkán látogatják ezt a vidéket. Közeliében csak egy turistaút vezet fel a Giewontra.

Az expedíció tagjai megérkeztek a Snieznához — a fekete nyíl a barlang bejáratára mutat

E viszonylagos elzártság — meg egy, az átlagosnál melegebb nyár — volt az oka, hogy az alig 1 m² felületű barlangnyílást csak 1959 júliusában fedezték fel. A feltárás első szakasza több évig húzódott, és 1961-ben fejeződött be. Ebben magyar barlangkutatók is részt vettek. A barlang mélysége ekkor 638 méter volt. Később — 1966–68 között — feltártak egy, az eredeténél 145 m-rel magasabban fekvő bejáratot is (J. nad Kotlinamy). Így alakult ki a jelenleg ismert mélység: 783 méter.

A bejáratától 2–3 méterre kezdődik a két szakaszból álló hófal (a barlang erről kapta a nevét is), melynek aljától 4–5 m-re indul a Nagy-Kémény 70 m mély aknája. Átmérője 6–8 méter, és állandó vízfolyás teszi emlékezetessé. Aljában egy hasadékon keresztül egy kisebb terembe jutunk, amelyből kb. 60–70°-os dőlésű réteglapok mentén ereszkedünk további 180 métert a patakmederig. Itt van az első Bivak. A hűségesen csordogáló vizet időnként kisebb kőzapor szakítja meg, csalhatatlan jeleként a víz és a kötél eróziós munkájának. A patak kristálytiszta, jéghideg és bővizű. Medre 1 m-nél ritkán szélesebb, függőleges szelvényének magassága nem ritkán 20–30 méter. Oldalain jól fejlett szinlők alakultak ki, így a haladás könnyű. Ezen a szakaszon csatlakozik a felső bejáratról érkező kürtősor. A meder ezután zezzugossá válik, esetenként száraz járatokban mászunk előre.

Egy kis erőgyűjtés a mélyben (Thieme A. felvételei)

Innen kellett a csapat öt emberének visszafordulni, mert a felfelé mászásoknál — a test kihűlése miatt — komoly veszély forrása lehet a hosszú várakozás. A csoport másik fele sűrű „gátmászással” — néhány méter felmászás, majd ugyanannyi lemászás a tulsó oldalon — araszolt az 550 m mélyen levő II. Bivak felé. Itt egy órás „kalóriapótlás” következett. A táborhelyeknek használt terem kb. 8–10 m² alapterületű, de olyan szűk bejáratral, mintha csak a Ferenc-hegyiből cseppent volna ide. A pihenő után rögtön egy 20 m-es ereszkedés következett egy nagyobb terembe, majd szűk járatokon át és egy szabályos zuhany alatt átjutva értünk el az utolsó (V.) vízeséshez. Itt a víz egy kb. 3–4 m széles, 15–20 m hosszú és 40 m magas hasadék végében zuhog lefelé olyan erővel, hogy az alján — szó szerint — eső permetez. A lezúduló víztömeg által okozott légmozgás pedig olyan hatást kelt, mintha szél fújna. Innen már csak egy omladékdombot kell átmászni ahhoz, hogy továbbra is a patakot követve — mindig csak a mederben — elérjük a szifont. Az út a szifonig nyolc óra hosszát tartott. A túra emlékére itt egy kis emblémát helyeztünk el.

A kijutáshoz 12 órai mászásra volt szükség. Mászógépet csak a nagyobb aknában kellett használni. Az egyetlen nagyobb étkezés helyett több kisebb pihenőt tartottunk.

A barlangban ma is aktív feltáró és tisztogató munka folyik, emiatt a Tátrai Nemzeti Park Igazgatósága csak nagyon ritkán ad leszállási engedélyt külföldieknek. Engedély nélkül nem látogatható, mivel mindkét bejárata le van zárva.

Expedíciánk megszervezéséhez, lebonyolításához hozzájárult Székely Kinga, Tadeusz Zaharszky (VMTE Foton), valamint a Gliwieci barlangkutató klub tagjainak segítsége is. Munkájukat e helyen is megköszönjük.

Thieme András

I R O D A L O M

BALÁZS D. (1961): A Magas Tátra legmélyebb barlangja. — *Karszt és Barlangkutató I. Budapest, p. 50.*

BERKESI L. (1961): Nemzetközi expedíció a Sniezna-barlangban. — *Karszt- és Barlangkutató II. Budapest, p. 95–96.*

Társulati élet

BARLANGKATASZTEREZÉSI PÁLYÁZAT

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat és az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal Barlangtani Intézete 1978. évben második ízben barlangkataszterezési pályázatot írt ki három kategóriában:

I. kategória

Három db, egyenként legfeljebb 6000 Ft-os díj az alábbi kataszteri egységek feldolgozására:

4120 Nyugat-Mecseki karszterület és környéke
4630 Óreg-Kovács—Szénás—Halyagos-hegy (Gerecse)

5372 Jávorkút—Létrás (Bükk)

II. kategória

Három db, egyenként legfeljebb 4000 Ft-os díj az alábbi kataszteri egységek feldolgozására:

4423 Csesznek környéke (Bakony)

4521 Gánt és környéke (Vértes)

4840 Pilis csoport

III. kategória

A fentiekén kívül bármelyik szabadon választott kataszteri egység, egyenként legfeljebb 5000 Ft-os díjazásban.

A bíráló bizottság megállapította, hogy a pályázatra összesen hat pályamű érkezett, melyek közül négy felelt meg a kiírás szabályainak. Az „Ördög-szántás” jeliségű pályázat a Villányi-hegység karszt-

ját és barlangjait dolgozta fel, de nem a kiírásban szereplő kataszteri egységek szerint és nem annak szellemében. Az 5732-es „Még mindig jobb...” jeliségű pályázat pedig mindössze a területen levő barlangok nevezéktani azonosítását tartalmazta, így a pályázat kiírásának nem felelt meg.

A bíráló bizottság gondos és hosszantartó vizsgálat után a négy értékelhető dolgozatot az alábbi pályadíjban részesítette:

I. kategória — 6000 Ft

4630 Óregkovács—Szénás—Halyagos-hegy csoportja
Lendvay Ákos (viszky jelige)

A pályamű legjobban felelt meg a kiírás feltételeinek. A terület barlangjainak közel teljes irodalmi adatait és terepi azonosításukat tartalmazza. Az adatok egy részét a feldolgozó Lendvay Ákos részére Schönviszky László adta meg, mely segítséget a feldolgozó a jelige megválasztásával is kifejezésre akarta juttatni, ezért a bíráló bizottság úgy döntött, hogy a díjat Schönviszky Lászlónak és Lendvay Ákosnak megosztva ítéli oda.

II. kategória — 3500 Ft

4521 Gánt és környéke (Vértes)

Alba Regia Barlangkutató Csoport (Hipparion jelige)